

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 november 23, szerda.

ARA 4 LEJ.

VI. EVFOLYAM, 272. SZÁM.

Építjük a Scânteia Házat

Napról-napra levelek tömege érkezik a fővárosi és vidéki lapokhoz, levelek, melyekben a legkülönbözőbb kategóriájú dolgozók öntudatos hangja csendül. E levelek visszatérő jelszava: „Építjük a Scânteia Házat!” Igen, építik a dolgozók a Házat, boldog örömmel, egy-két, sőt több napi fizetésük önkéntes, öntudatos felajánlásával: munkások és katonák, művészek és értelmiségiek, fiatalok és öregek.

Világítótorony lesz a Scânteia Háza, ahonnan majd könyvek, brosurák, lapok ezrei jutnak millió és millió dolgozó kezébe. A múlt sötét tengere felé emelkedő hatalmas órtorony lesz, hiszen a múlt a sötétség és tudatlanság valóságos óceánja volt: amikor a nép elnyomói célzatosan és szándékosan hagyták tudatlanságban a tömegeket. A Román Munkáspárt irányításával, forradalmi átalakulásunk folyamán az ország dolgozói hiletlenül szomszaggal fordulnak a tudás, a tanulás, a felvilágosulás forrásai felé. Példa erre lapjaink, folyóirataink számanak hatalmas arányú növekedése. A múltban a Romániában megjelenő összes lapok példányszáma nem haladta meg a 700 ezret. Ez volt a helyzet 1937-ben. A legnagyobb polgári lap 200 ezer példányban jelent meg. A legnagyobb „sikeres” / könyv példányszáma pedig ötezer körül mozgott. Lássuk ezzel szemben a mai számokat. A Scânteia Háza, a RMP központi napilapjának mai példányszáma 700 ezren felül van. A könyvkiadás haladására jó példa, hogy a következő, 1950-es tanévben 8 millió 250 ezerre nő a tankönyvek száma.

A Scânteia Háza építésével kapcsolatos mozgalom bebizonyította a dolgozók határtalan szeretetét a Párt, a raagszkodásukat hazájuk iránt. Mert a háza s a haladás ügye a Háza építése, amelyben a legmodernebb szovjet gépek — a hatalmas és baráti Szovjetunió nagyszerű segítségére — ontják majd újságok és könyvek százait. A terv szerint a Scânteia Háza első évében naponta 2 millió 300 ezer újság és 200 ezer könyv kerül ki a rotációs gép alól. A korszerű szovjet gépek lehetővé teszik majd a munka teljes észszerűsítését és megszervezését: a negyvenhárom több új, tökéletes nyomdai gép olyan munkát tesz lehetővé, amilyen nálunk eddig elképzelhetetlen volt.

A múlt kulturális elmaradottságának, a dolgozó népi tömegek felemelésének sugárzó szülőhelye lesz a Scânteia Háza. Aki ellenséges az írástudatlanságnak és barátságos a kulturának, aki szereti a felnövekvő ifjúságot, aki szereti a háziat és azt akarja, hogy a Román Népköztársaság gyors léptekkel haladjon a felemelkedés útján, annak harcosan és határozottan részt kell vennie ennek a biztós és szép jövőnek építésében. Ilyen mozzanata az építésnek a Scânteia Háza mozgalom melynek sikere és világhangja napról-napra erősebben befolyik ki.

A szatmári „Szeptember 1” edény- és gépgyár november 7-én 3,5 százalékkal már 1950-re termelt

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) A szatmári „Szeptember 1” zománcedény és gépgyár november 2-án már befejezte az idei tervévre meghatározott munkamennyiséget és november 7-ig 3,5 százalékos túltermelésével már 1950-re dolgozott. November 7. tiszteletére más eredményeket is elért még a „Szeptember 1” gyár.

Vállalta, hogy termelvényei minőségét 5 százalékkal fokozni fogja. Ezt a célkitűzését további 3 százalékkal fokozta, mert november 7-ig 8 százalékos minőségjavulást ért el azzal, hogy több gondot fordított a zománcozásra és az égetésre. A munka termelékenységének a zománcedény osztályon 5 százalékos növelését váltották az első évnegyedhez viszonyítva. Vállalásukat 11 százalékkal haladták túl, mert a termelékenység 16 százalékkal javult.

A „Szeptember 1” gyár szép teljesítményeinek elérésében legnagyobb szerepe a munkaversenynek van, amelyben a Párt irányító szerepe és a szakszervezet szervező munkája mutatkozott meg.

A gyár dolgozói politikai színvonalát bizonyítja az önkritika, amelyet az öntött vasedénygyártással, a gyár egyik nagy eredményével kapcsolatosan gyakoroltak. A programba vett évi termelés arányában az öntött vasedény 13 százalékos volt a selejt, ami egyrészt az öntőde, másrészt a zománcosztály hibája, de ugyanakkor az üzemvezetők is, mert nem tették meg az intézkedéseket a hiba kiküszöbölésére. A másik nagy

hiba — állapítja meg a gyár dolgozóinak önkritikája, — a zománcosztályon volt, ahol szeptember és október hónapokban a munkaidő 29,8 százalékat nem akkoriban dolgozták. Ha a hiányosságot észreveszik és még idejekorán orvosolják, a gyár önköltsége lényegesen csökkenthető lett volna.

Ime az eredmények, amelyeket a szatmári „Szeptember 1” gyár november 7. tiszteletére elért és a módszer, amelynek alkalmazásával már 1950-re termelnek.

Valamennyi termelési ágban 1950-re termel az Alsófernezei Kohóüzem

ALSÓFERNEZEI. — (Kiküldött tudósítónktól.) November 7. tiszteletére az Alsófernezei Kohóüzem részletes kimutatást állított össze, amelynek adatai szerint az állami kohóüzem valamennyi termelési ága túlteljesítette az Állami Tervben számára kiszabott mennyiséget. Aranytermelésük 138 százalékos, ezüstből 156 százalékos, ólomból 106, rézből 128, ólomcsőből 112 és mázagsból 138 százalékos az Alsófernezei Kohóüzemek idei termelése.

Az állami üzem eredményei dol-

gozói példamutató öntudatának eredménye. Csak néhány élmunkásának teljesítményét közöljük az alábbiakban: Csizsár László 229,6 százalékkal és Szabó László 226,6 százalékkal haladta meg a normát az öntőosztályon. Az elegykészítésnél Zihai József 124,4, Cseterki Gábor 122,4, Pop Gheorghe szintén 122,4 százalékos eredményt ért el. A zsugorító osztályon Vida Gábor, Wolfart Gábor és Cinadu Mihail 43,2 százalékos normán felüli eredményt értek el.

A kolozsvári sütőipari munkásokat versenyre hívták az aradi pékek

ARAD. — A Sztálin elvtárs születésnapjára kezdeményezett versenyfelhívásra válaszolva, az aradi sütőipari munkások és technikusok kötelezettséget vállaltak a kenyér minőségének megjavítására. Versenypontraik között szerepel a jobbminőségű kenyér gyártása, a kenyérgyártás szovjet módszerének tanulmányozása és alkalmazása, a fűtőanyag és villanyáramfogyasztás csökkentése. E munkavállalások alapján, az aradi pékek versenyre szólították a nagyváradi és kolozsvári sütőipari munkásokat, hogy ezekben a városokban is megjavuljon a kenyér minősége.

2 levél a Szovjet Ipari Kiállításról

„Fel sem tudom sorolni, annyi mindent láttam“

A Comcar igazgatósága a szakszervezettel karöltve engem jelölt ki a szőrfeldolgozó üzem részéről, hogy megtekintsem a nagy Szovjet Ipari Kiállítást, melyet a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója alkalmából rendezett a Szovjetunió fővárosunkban és számoljak be dolgozó társaimnak mindarról, amit ott láttam.

Eivtársak! Annyi mindent láttam ezen a kiállításon, hogy talán fel sem tudnám sorolni. Mit is említek meg? Gyönyörű fényképezőgépeket, pompás műszereket, fém- és fémegymunkáló, textil, nyomdai és mezőgazdasági gépeket, gépkocsikat és vontatókat; s még sok minden más technikai felszerelést láttam, melyeket még soha életemben nem is beszéltem a kiállított élelmiszeripari árukról, a rengeteg konzervről, csokoládéről és cigarettákról. Mindezekből vásárolhattunk is és kölcsön is kaptunk.

És ez a rengeteg kiállított tárgy mind az országban marad. Ujabb segítséget nyújt ezzel számunkra a hatalmas Szovjetunió. Ilyen gépekkel s a Pártunk vezette munkásosztály hatalmas munkakapacitásával, a szovjet tapasztalatok felhasználásával sikerrel folytathatjuk a szocializmus építéséért vívott harcunkat.

WIDER JAKAB.
Comcar szőrfeldolgozó üzem.

„Egy hét is kevés lenne a szovjet nepek alkotó erejének felmérésehez“

Ott voltam a bukaresti Szovjet Ipari Kiállításon és csodálattal töltöttem el a látottakat. Rengeteg gépet láttam, Ipari és mezőgazdasági gépek sorakasága sorakozott. Sok helyre volna szükség, hogy mind felsoroljam. Láttam azokat a gépeket, amelyekkel a szovjetemberek felépítették öszserombolt hazájukat, a kiellen pusztaságok helyére virágzó városokat varázsoltak.

Ezekkel a gépekkel érték el a szovjet földművesek azt, hogy most már nem rabjai a földnek, munkájuk nem a virradattól-vakulásig tartó robot, hanem a felsőbbrendű ember napi nyolc órai munkája, melynek nehéz fizikai részét gépek végzik.

Küön érdekessége a kiállításon a szovjet élelmiszeripar termékeinek bemutatása, ahol a leg-egyszerűbb élelmiszerektől a legkülönbözősebb inycenségig vásárolhat a látogató.

Ezt a kiállítást nem lehet egy nap alatt megtekinteni. Talán egy hét is kevés volna ahhoz, hogy fel lehessen mérni a Szovjetunió népeinek hatalmas alkotó erejét.

A kiállítás bebizonyította, hogy az imperialisták hazug hívertése vérsó kétségbeesésüknek kísérlete, uraimuk további fenntartásának által eszköze.

BALOGH FERENC,
a MNSz tordamercei szervezetének közmunkálójának felelőse.

Hogy ez a mozgalom mennyire fontos és jelentős, arra bizonyosság a Szovjetunió támogatása. A szocializmus hatalmas országát, mely felzabudította országunkat és segített abban, hogy megteremtse a nehéziparunkat, most a kulturális fel-emelkedés útját egyengeti nálunk. Olyan kultúra megteremtéséhez nyújt segítséget, mely nem kiváltságosoké, hanem az egész dolgozó népé. Igazi szocialista kultúra megalkotásához nyújt baráti segítséget, olyan jövőndő építéséhez, amikor salust és városi népkönyvtárak ezrelben könyvek milliói jutnak az olvasó kezébe. Ideológiai, technikai, tudományos művek és olyan irodalom, mely az igazi szépséghez, az igazi szocialista-realistai irodalomhoz vezet el az embereket, a meg-teremtett árt, hogy meg-teremtse új irodalmunk igazát és mi a

polgári, hazug és hamis a múlt irodalmában. Gyárainkban üzemünkben, intézményeinkben jegyeznék a dolgozók a Scânteia Háza. Mint a Scânteia egyik legfontosabb vezérelkében megjegyzi: a dolgozók igaz lelkesedése határtalan. Megértjük azonban, hogy a felvilágosító munka nem folyik kellőképpen és a feliratközlőkben nem tudatosítják eléggé az akció lényegét.

Ezen segíteni kell. De minden állampolgárunk, aki hazája virágzását és haladását szívén viseli, — résztvevője kell legyen az akciónak. És majd néhány év múlva, ha kezébe kerül újság, folyóirat, vagy könyv, melyre rányomtatott: „A Scânteia Háza nyomtatott“ — boldog büszkeséggel, öntudatosan mondja majd: „Ez magam is résztvettem a Háza építésében.“ (—o—)

Verseny a falvak között az erdők karbantartására

BUKAREST. — Az erdészeti minisztérium szovjet módszerek felhasználásával, az utóbbi időben nagyarányú akció kezdett az erdők védelmére.

Az erdészeti hatóságok, a köz-igazgatási közegek, valamint a dolgozó parasztság támogatásával országsszerte külön csoportokat szerveztek az erdők pusztító rovarok irtására. November hónapban 7155 hektár erdő növényzetét szabadították meg a hernyóktól. Ezzel egyidejűleg az erdők megtisztították a szélöntött korhadó fáktól és hulladékoktól, amelyek erdőtüzeket táplálhatnak, vagy a közegészségügyet veszélyeztethetik.

Az eddig foganatosított intézkedések nagymértékben hozzájárultak az erdők ápolásához, ugyanakkor pedig a szélöntött fa kihordásával nagymennyiségű faanyag került forgalomba.

Az erdészeti hivatalok közreműködésével falvak közötti verseny indult az erdők karbantartására. A verseny célkitűzése közé tartozott: az erdők megtisztítása, lefolyó árkok áása és fmagok begyűjtése. A versenyben különösen kitűntek a szőlő körzet résztvevői.

A versenyek december 21-ig, Sztálin elvtárs születésnapjág folynak.

A máramarosszigeti „November 7” szövetkezet munkavállalása Sztálin elvtárs születésnapjának tiszteletére

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A máramarosszigeti szobák szövetkezete november 7. tiszteletére önállósította magát és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom emlékére „November 7” nevet választotta.

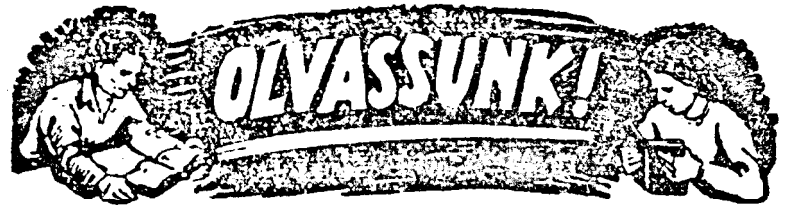
Az önállósítás alkalmával vállalták a dolgozók, hogy Sztálin elvtárs december 21-i születésnapjának tiszteletére a legnagyobb oda-áással fognak dolgozni, hogy a minőséget minél jobban megjavítsák és minél többet termeljenek. Vállalták továbbá, hogy a gépekre és az üzem összes berendezéseire a legnagyobb gondot fognak vigyázni.

A november 7. tiszteletére indított munkaversenyekben az alábbi élmunkások tűntek ki: Eisikovits Bernát 75, Frankó Antal 47, Schwimmer Rozália 50, Gruber Edit 43, Hascik Miklós 55, Réti Jolán 28, Hajdu Ilona 75, Máté Margit 65, Knácker Sári 65, Rodon Viorika 75, Török Erzsébet 75, Hozás László csoportja 55, Grün Hermann csoportja 45, Radnák István csoportja 45, Erbazi József csoportja 38 és Takács Jenőné csoportja 65 százalékkal termelt a vállalt mennyiségén felül.

Sztálin elvtárs 70. születésnapjára újabb munkaversenyekkel akarnak kifejezést adni a dolgozó milliók nagy vezetői iránt érzett határtalan szeretetüknek. A. M.

Levelezőink jelentik

Nagyenyedről Verespatakról Andrássytelepről

1. NAGYENYED

A nagyenyedi „Varga Katalin” Népi Athenaeum november 13-án jólsikerült koncertet rendezett az Athenaeum helyiségében. Ritka élményt jelentett ez a koncert a város részére. Nagyenyed lakossága komoly zenedarábokat mindezekig nagyrészt csak rádióból hallgathatott. Igen természetes tehát, hogy a koncertet nagy érdeklődéssel fogadták Nagyenyed dolgozói. A terem zsumolással megtelt.

A műsoron zenekari számok, ének és hegedűszólók zongorakísérettel, és vonósnégyes számok szerepeltek. Bevezetőül a Sevillai borbély nyíányát játszották, melyet Beethoven, Schubert, Schumann, Mozart, Bellini, Rachmaninow, Szimanovszky műveiből összeállított részletek követték. A közönség részéről megnyilvánuló nagy figyelem bizonyítja, hogy dolgozóink nagymértékben érdeklődnek a klasszikus zene iránt is. Megelégedéssel távozott a koncertről mindenki. A nagyenyedi dolgozók remélik, hogy a Népi Athenaeum a jövőben gyakrabban fog ilyen előadásokat rendezni s ezzel is hozzá fog járulni a tömegek zenekulturális neveléséhez.

ELEKES ZOLTÁN

2. VERESPATÁK

Mig az apák a föld mélyében, a bányákban dolgoznak a boldog jövőért, addig a jövő reményei, a gyermekek csoportokba verődve, vidáman sietnek a község iskolájába. Egyik-másik porlepte cipőjén meglátszik, hogy több kilométernyire lakik a központban épült iskolától. Azonban az önkéntes munkával épített, ugynevezett „alszegi” iskola is megnyitotta már kapuit s ez nagy könnyebbséget jelent az ott lakó kisgyermekeknek.

A tanügyi reform és a dolgozók közös akarata így teszik nálunk is élő valósággá a jelszót: „A nép egyetlen egy gyermeke se maradjon írastudatlan.”

Községünk felső részén két tisztára meszelt világos teremben működik a magyar tannyelvű elemi iskola. A felszabadulás után, 1945-ben alakult meg újra a fasiszta uralom alatt beszüntetett két tanterős hét osztályos magyar szekció. Sánha Piroksa tanítónő mellett a MNSz vezetősege már régen azon fáradozik, hogy egy férfi tanerőt is kapjon iskolánk számára, aki énektárs szervezésével és egyéb munkájával a szervezeti életet is fellendítené, de fáradozásuk mindezekig nem járt eredménnyel. A felmerülő akadályok ellenére hiszünk, hogy a kérdések megoldódnak és gyermekeink zenei oktatása is biztosítva lesz.

KORNIA VALÉRIA

3. ANDRÁSSYTELEP

A Román Munkáspárt kezdeményezésére kormányunk nagy gondot fordít a népművelésre. Ezt látjuk és tapasztaljuk mi is, andrássytelepi dolgozók. A múltban a mi telepünkön csak egyetlen egy iskola volt. Az iskolában nem megfelelő tanító volt, aki sovíniszta szellemben nevelte a gyermekeket s ő maga is elvált sovíniszta módra bántalmazta a legkisebb városkéket is a más anyanyelvű gyermekeket. Ezenkívül tanítás helyett fát vágott a tanulókkal és egyéb saját hasznára történő munkákat végeztetett velük. Ez a tanító — akit a reakciók felettesek nyugodtan helyén hagytak az ellene felhozott rengeteg panasz ellenére — állásában maradt. Így nem esoda, ha a gyermekek évközpontok sirtak, féltek iskolába járni. Az 1943—44-es évben állt jár: egyetlen iskolaköteles gyerekek közül 30 iskolába. De a fel-

szabadulás óta megváltozott a helyzet az Andrássytelepen is. A gyermekek anyanyelvükön tanulhatnak, úgy hogy már a felszabadulás utáni első évben 40 gyermek helyett 134 foglalta el a padokat.

A tanítás ma olyan jól halad, hogy ebben az évben az Ecken-telepen második ciklust és internátust is létesítettek. Ebben az internátusban az andrássytelepi gyermekek közül huszonhatan

találtak elhelyezést. Így a múltban annyira elhanyagolt Andrássytelepi szülőktől származó gyermekei most már vidáman tanulnak és készülnek arra, hogy képzett dolgozói legyenek hazánknak, a Román Népköztársaságnak. Épp ezért sok szeretettel gondolunk a Román Munkáspárt és kormányunkra, mert tudjuk, hogy ezt is nekik köszönhetjük.

KASLER IMRE

A népi demokratikus Lengyelország iskolapolitikája

A Szovjet Hadsereg dicsőséges felszabadító harca a testvéri Lengyelország számára is hatalmas fejlődési távlatokat nyitott meg. Megszabadulva a fasiszta megszállás barbár rombolásaitól, Lengyelország hatalmas iramban kezdte meg az újjáépítési munkát, s ma már olyan eredményeket tud felmutatni, amelyekre a tőkés és földesúri rendszerek idején nem volt példa.

Egyik legnagyobb és legnehezebb feladata a felszabadult Lengyelországnak az iskolák felépítése és újjászervezése volt. Alapjaiban kellett újjáalkotni az iskolahálózatot, mert a 6 évi fasiszta megszállás szinte a semmivel tette egyenlővé Lengyelország iskoláit. Az épületek romba dőltek, tudományos intézetek nem léteztek, óriási hiány volt tanítókból s a gyermekek nagyrésze semmilyen iskolába nem járt.

Ez volt a helyzet a megszállás előtt. De szomorú állapot uralkodtak a háborút megelőző időkben is. Az elemi iskolákat is kevesen látogatták, a közép- és főiskolák pedig az „elit” a polgárság, földbirtokos osztály és kulákság számára voltak fenntartva. Szinte teljeséggel hiányoztak a szakiskolák.

A hároméves terv (1947—1949) folyamán ezek az állapotok nagymértékben megváltoztak. Ma Lengyelországban 23 ezer elemi iskola van, mintegy 3 millió 400 ezer tanulóval, 220 ezer tanuló látogatja az ország 816 középiskoláját, a 60 főiskolának pedig 102 ezer hallgatója van. Külön iskolákat létesítettek a felnőttek számára: 205 ilyen elemi iskolában 51 ezer, 174 középiskolában 47 ezer felnőtt tanul. Óriási arányokban megnöveke-

zett a szakiskolák száma. Szinte 1 millió növendéke van ma Lengyelország 10.758 szakiskolájának.

Megváltozott a hallgatók társadalmi összetétele is. Az egészséges társadalmi származású káderek képzésére a népi demokratikus Lengyelország nagy gondot fordít. Ez abból is kiülönik, hogy a lengyel főiskolák első évfolyamának hallgatói ma már 50 százalékban munkás- és szegényparaszti származásúak.

Az 1949—50 iskolai évben a Lengyel Köztársaság még hatalmasabb lépést tett előre az iskoláztatás kérdésében, az irástudatlanság felszámolásában s mindennek faja iskola tanulmányi színvonalának emelésében. Az elemi oktatást ebben az évben minden lengyel gyermek megkapja s mintegy 670 ezer személy sajátítja el az írás-olvasást az analabéta iskolákban. Lengyelország gazdasági fejlődése újabb és újabb káderekre követel, az újjászervezett lengyel iskolák pedig évről-évre nagyobb számban osztják magukból a jól felkészült, egészséges kádereket. Így a mostani iskolai évben az elemi iskolák végzett növendékeinek száma 100 ezerrel, a középiskoláké 3 ezerrel, a főiskoláké pedig 8 ezerrel fog növekedni az előző évvel szemben. Falvakon mintegy 2 ezer új hétoztályos iskolát létesítenek.

Természetesen mindehhez megfelelő pénzügyi alapra is szükség van. Az új költségvetésben a kiadások az iskolák számára 30 százalékkal növekedtek.

Így válik a népi demokratikus Lengyelország nemcsak gazdaságilag, hanem kulturális téren is egyre erősebbé a népi demokrácia, a béke táborának számottevő harcosává.

A Szovjetunio dolgozóinak egészségvédelme

VINOGRADOV ES STRASUN KÖNYVE. (SZIKRA KIADÁS)

A nép egészségvédelmének az a rendszere, amelyet a szovjet állam alkotott, egyáltalán nem hasonlít a tőkés államok egészségvédelmi rendszereihez. A Szovjetunio lakosainak egészségvédelme államügy, az állam feladata. Itt minden gyógykezelés: kórház, szanatórium, gyógyszer ingyenes. Minden betegnek joga van arra, hogy a gyógykezelésnek minden fajtáját ingyen kapja meg. Ezzel szemben a tőkés országokban az orvosi segítség díjazott. Tehát, ha a betegnek nincsen pénze, nem is kezelhető magát.

„Az orvos — írta Tandler bécsi professzor — a jelenlegi gazdasági körülmények között (azaz a tőkés rendszerben), úgy él, mint valamilyen szabadfoglalkozású egyén. Valójában azonban ő elárulító kistulajdonos, aki azoknak az egészségével kereskedik, akik hozzá tanácsért fordulnak. Lényegében és tisztán anyagi érdekek folytán az orvos saját betegjei egészségének ellenfele.” Azaz Tandler szerint a tőkés államokban az orvosnak az az érdeke, hogy minél több legyen a beteg és minél hosszabb ideig szorulójanak rá orvosi kezelésre...

Az egészségügy fejlődése a Szovjetunioban tervszerűen, a nemzetgazdaság többi ágának fejlődésével szoros összefüggésben történik.

Igen érdekes és tanulságos a szovjet falvak orvosi ellátása. A falvakban körzeti orvosok vannak, akikhez felcserek és felcserszülésközvetítő támaszpontok tartoznak. Az 1943-as összesorozott egészségvédelmi kongresszuson Szosztedova orvosnő a szelibtenszki községi orvosi körzet vezetője beszámolt munkájáról. Körzete 20 kilométerre fekszik a járási székhelytől és 70 kilométerre a vasutól. Tízgyűjtes kis kórháza és járóbeteg rendelése kielégítően van felszerelve. „Mi a kolhozparasztokat látjuk el — mondotta Szosztedova. És jól tudjuk, hogy milyen árága a munkásé a mezőgazdaság számára. Eppen ezért minden erőfeszítésünk elsősorban arra irányult, hogy a legnagyobb mértékben csökkentjük a munkaképtelenség-gel járó megbetegedéseket. Ha például a fejlődény kezén bőrmegbetegedés mutatkozik, a fejéshoz

nem engedem, elpusztítandó a tejét. De gabonát, fűtőanyagot természetesen hordhat. Vagy például a traktorista megütötte a kezét — nem dolgozhat tovább a traktoron, de könnyűszerrel elláthatja az előkészítő, vagy a vízihordó kötelességét. Mint rendszeret bevezetem, hogy a lázas betegeket kórházba utalom, ami csökkenti a megbetegedéseket és a veszteségeket.”

Ki kell emelni, hogy a kolhozközségekben egyre több szakorvos, belgyógyász, nőgyógyász, gyermekgyógyász küldenek ki. A járási székhelyeken poliklinikák vannak. 1950 végére minden járási poliklinikának lesz röntgenje, röntgenhullámja, fogászati rendelője, orvosi könyvtára.

A cári Oroszországban a nemzetiségi vidékeken, és az úgynevezett elmaradott népeknél az orvosi ellátás katasztrófális volt. Az óriási Turkmenistánban 1913-ban mindössze 11 orvosi körzet és néhány kis kórház volt, összesen 90 ágyval. Örményországban 11 fajú körzet volt, összesen 72 ágyval. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom után megkezdődött az orvosi intézmények kiépítése a nemzeti kerületekben. Kezdetben az elmaradott vidékeken az orvosok munkája nagy nehézségekbe ütközött. A betegeket ugyanígy eddig ezeken a vidékeken kuruzslók kezelték. Le kellett gyűzni különösen a nők ellenállását és a babonákat. Ma már minden nemzetiségnek nemcsak saját nemzeti-ségből való orvosai és orvosnői vannak, hanem igen sok helyen, például Baskiridában, Uzbecisztánban, baskir, üzbecnyelvű orvos-egyeteme is. Ahol ezelőtt a babona uralkodott, ott ma a népeket tudományos módszerekkel gyógyítják.

Ismeretes, hogy az egészségügyi hálózat korszerűsítő átalkatásánálunk a Szovjetunio mintájára kezdték el. Már sokat tanultunk ezen a téren, de még többet fogunk tanulni a jövőben.

(Dr. Sz.)

A Magyar Népi Szövetség népművészeti tárgyakkal teli ládát küld ajándékba Sztálin elvtársnak

Országszerte hatalmas akció indult december 21. méltó előkészítésére. Sztálin elvtárs 70. születésnapját Népköztársaságunk dolgozói újabb megvalósításokkal köszöntik. Emellett hazánk dolgozó szobrászainak ajándékokkal kívánják kifejezésre juttatni a világ népének nagy tanítómenterétől forró szeretetüket. Az ajándékok elkészítésében és kiválogatásában a Román Munkáspárt irányításával résztvesznek územelnk, gyáraink, intézményeink és falvaink dolgozói, támogatást és tanácsot adnak az összes tömegszervezetek.

Az ajándék-felajánlásból a Magyar Népi Szövetség Országos Központja külön is kiválasztott részét: Erdély magyar lakta vidékeinek jellegzetes népművészeti tárgyat küldi ajándékba. A tárgyakat — a Magyar Népi Szövetség Országos Központjának megbízásából — a Bolyai Tudományegyetem néprajzi tanszéké válogatta össze Erdély különböző részlein. A tanszék szakemberei művészesen kidolgozták az egyes vidékek népművészeti jellemző szöveget, szövegeket, takarókat, kézmunkákat és apróbb tárgyakat gyűjtötték össze. A láda maga a kalotaszegi népművészeti remeke. Körösfőn készítették két dolgozó földműves, díltárból. Ugyancsak Kalotaszegről — Magyarvaskó, Damos és Bical községekben — gyűjtötték jellegzetes írásos és vargálásos terítőket és tüőket, abroszokat, párnahajakat

és kisebb tárgyakat, mint könyvjelző, kis kézmunka váza alá, stb.

A Szék közönségből beszerzett pokróc színösszetételében a vegyes lakosságú Mezőség jellegzetességét hordja magán. A magyar s a román dolgozó parasztlak itt ugyanolyan mintájú pokrócot készítenek és használnak. A Mezőség népművészetére jellemző írásos és keresztiszes párnahajakat, huzott kendőket is gyűjtötték Széken.

Csik vármegyéből tiszta gyapjuból készült, a különböző stílusokat magukba foglaló szőnyegeket. Háromszékről falvédők és diványpárnák, a Barcaságból — a legszebb szőtteket készítő vidékről — falvédők, abroszok, kendők és terítőkerülnék a Magyar Népi Szövetség központja által Sztálin elvtársnak küldendő ajándék-láda. A küldemény a Torockóról beérkező népművészeti anyaggal egészül ki.

Különös gondot fordítottak ezek a tárgyak. A falvak dolgozó népe petróleumlámpák fényénél hajolt a kézmunkák fölé s összeszedte minden tudását és figyelmét, hogy a Sztálin generálisszomsz számára készülő ajándéktárgy tükéletes legyen. Tudásuk legjavát adták, de hozzáadták a békétábor nagy vezetője, Sztálin elvtárs iránti határtalan szeretetüket és ragaszkodásukat is.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán, november 23-án este fél 8 órakor: 14—69-ES PÁNCEL-VONAT. (Nyolcadszor.)

Pénteken, november 25-én este fél 8 órakor: AZ OROSZ KERDES. (Tizenkettedszer.)

Szombaton, november 26-án este fél 8 órakor: LUDAS MATYL. (Remutató előadás.)

JEGYELŐVÉTEL: Minden előadásra (szakszervezeti kedvezménytel is) délelőtt 9-től 2-ig, délután 4-től 7-ig az AGES iró-dájában (Szabadság-tér 6. szám) és az asznapi előadásra este 6 órától fél 8-ig a színház pénztáránál.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

November 22-én, kedden este 8 órakor: Hány János.

Jegyek sorozatszáma 449.

November 24-én, csütörtökön este 8 órakor: Szorocsmel vásár. Jegyek sorozatszáma 450.

November 27-én, vasárnap délután fél 4 órakor: Hány János. Jegyek sorozatszáma 451.

November 29-én, kedden este 8 órakor: Hunyadi László. Jegyek sorozatszáma 452.

December 1-én, csütörtökön este 8 órakor: Cigánybáró. Jegyek sorozatszáma 453.

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

November 21-én, hétfőn: A sevillai borbély.

November 23-án, szerdán: Paraszti-becsület és Paaliacel.

November 25-én, pénteken: Igor herceg.

November 27-én, vasárnap: Pik Dóma.

November 28-án, hétfőn: Lammer-mori Lucsila.

A Szovjetunió Fegyveres Erői miniszterének napiparancsa a Szovjet Tüzérség Napja alkalmából

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS sajtóiroda közli a Szovjetunió Fegyveres Erői miniszterének 109. számú napiparancsát:

Moszkva, 1949 november 20. Tüzér elvtársak és tüzérségi alkatrészgyártó ipari munkások! Elvtársak, katonák, tengerészek, szakaszvezetők és tiszthelyettesek! Elvtársak, tisztek, tábornokok és tengerenyok!

— A szovjet nép és fegyveres erői ma ünneplik a Tüzérek Napját és a szovjet tüzérek, valamint a tüzérségi alkatrészgyártó ipari munkásoknak nagy vezetőnk és tanítónk, Sztálin elvtárs által megjelölt feladatokat teljesítésében elért sikereit. Üdvözöllek benneteket és jókívánságaimat fejezem ki ennek az ünnepnek — a Tüzérség Napja — alkalmából. Ujabb sikereket kívánok a tüzérség teljes személyzetének és a tüzérségi alkatrészgyártó ipari munkásoknak a szovjet tüzérség harci erejének

további fejlesztéséért és megszüntetéséért vívott harcukban.

— A tüzérség napjának megünneplésére megparancsolom: Ma, 1949 november 20-án husz tüzérségi üdvözlés dördüljön el hazánk fővárosában, Moszkvában, a Szövetséges Köztársaságok fővárosaiban, valamint Leningrádban, Sztálingrádban, Szevasztopolban, Odesszában, Habarovszkban, Novoszibirszkben, Szverdlovszkban, Gorkijban, Molotovban és Tulában.

— Eljen a hős Szovjet Tüzérség! Eljen a Szovjetunió fegyveres ereje! Eljen Szovjet Hazánk! Eljen a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja! Eljen győzelmeink sugallmazója és megszervezője, a hatalmas szovjet tüzérség megteremtője — a nagy Sztálin!

A napiparancsot Vasziljevskij, a Szovjetunió marsallja, a Szovjetunió fegyveres erőinek minisztere írta alá.

zengett a Szovjetunió himnusza. A gyűlés résztvevői viharos tapsal megválasztották a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága Politikai Irodájának tagjaiból álló díszelnökséget, élén Sztálin generálisszal, Mirofan Nedelin, a Szovjetunió Hőse, tüzérségi vezérezredes megtette jelentését a szovjet tüzérségről.

— Ma ünnepi hatodszor a Szovjet Ország a Tüzérség Napját — mondotta beszédében Nedelin tábornok — amelyet a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége a szovjet tüzérségnek, a Nagy Honvédó Háború arcvonalain tanusított hőstetteinek tiszteletére ünnepé nyilvánított. Ezen a napon a Szovjetunió dolgozói büszkén emlékeznek vissza a szovjet tüzérek harcaira és hősiességére, szeretettel és hálával tekintenek a hatalmas szovjet tüzérség megteremtőjére, Sztálin elvtársra.

— A szovjet fegyveres erők éberen őröködnék a Szovjetunió békéje, biztonsága és államárdekei fölött, szilárdan megvédelmezik a kommunizmust építő szovjet emberek békés munkáját — mondotta befejezésül Nedelin vezérezredes.

A beszéd után, viharos tapsok közepette, a gyűlés résztvevői egyhangulag üdvözölő táviratot fogadtak el és azt elküldötték a népek nagy vezetőjének, Sztálin elvtársnak.

A nagygyűlés után diszhangverseny következett, amelyen Moszkva legjobb művészei léptek fel.

Fényes ünnepek Moszkvában a tüzérség napján

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Tüzérség Napja tiszteletére november 19-én Moszkvában ünnepi nagygyűlést tartottak, amelyet a Szovjetunió Fegyveres Erőinek minisztere szervezett meg a moszkvai szovjetek képviselőivel együtt.

A nagygyűlésen résztvettek tábornokok, tengerenyok, a Szovjetunió Fegyveres Erőinek tisztjei, a szocialista munka hősei, a Szovjetunió hősei, kiüntetett mérnökök, Moszkva üzemeinek sztahanovistái és a tudomány, va-

lamint a művészet emberei.

A feldíszített emelvényen Lenin és Sztálin virágokkal övezett hatalmas arcképei láthatók. A leg-hősiesebb tüzérségi egységek harci zászlaja mellett tüzérek álltak őrséget. Az elnökségben résztvettek Vasziljevskij marsall, a Szovjetunió Fegyveres Erőinek minisztere, Sztemenko hadsereg-tábornok, Voronov tüzérségi marsall, Jakovlev tüzérségi marsall, valamint a fővárosi párt- és tömegszervezetek képviselői.

A teremben hatalmas erővel

Amerika légibázisai Spanyolországban

Franco, a véreskezű diktátor, Spanyolország fasiszta hóhéra, a közel-múltban látogatást tett Salazar portugál miniszterelnöknel. A látogatás Washington „kifejezett kívánságára” történt. Nyilvánvaló tehát, hogy Nyugat-Németország után alighanem Franco lesz az a következő „szövetséges”, amelyet az USA a nyugateurópai szerződések rendszerébe be akar vonni.

Ez év szeptemberében egy északamerikai hajóraj látogatást tett a spanyolországi El Ferrol kikötőben. Ezt az „udvariassági látogatást” Conolly tengernagy vezette, aki az USA Földközi-tengeri hadiflottájának parancsnoka. A nyugati imperialista sajtó jelentése szerint ezen a látogatáson megegyeztek arra vonatkozóan, hogy az USA tengerészeti egységei nyugateurópai utjuk alkalmával a jövőben Spanyolországban is kikötnek. Az amerikai és a spanyol vezérkar madridi tanácskozásán pedig megtárgyalták a Spanyolországban és Spanyol-Afrikában építendő katonai támaszpontok kérdését is.

Franco Spanyolországába egymásután érkeznek az USA különböző vezető személyiségei, katonák és politikusok. Ez érthető is, hiszen Spanyolország természeti kincsei és stratégiai fekvése mindig vonzották a gazdagságra és hatalomra éhes imperialista kalandorokat, ezenfelül pedig Spanyolországban ma fasiszta rendszer van, amely különösképpen megnöveli értékét az imperialisták szemében.

Spanyolországban mostanában ragyméretű katonai építkezések folynak. Francoék két esztendő óta 44 kikötőt bővítettek ki és erősítettek meg, mintegy 4300 millió pezeta költséggel. Nemesak arról van itt szó, hogy Spanyolország hanyatló külkereskedelme egyáltalában nem tesz indokolttá ilyen munkálatokat, hanem arról is szó van, hogy ezek az építkezések kifejezetten katonai jellegűek. Innen ered az az érdeklődés, amelyet az USA vezetőköréi ezeknek a munkálatoknak szentelnek. Sokkal feltűnőbb az, ami a régi támaszpontok építése terén végbemegy. A „Mundo Obrero”, a Spanyol Kommunista Párt lapja vázlatos térképet közöl arról, hogy merre fekszenek az amerikai szolgálata kiszemelt légi kikötők és repülőterek. A térkép szerint Spanyolországban és birtokain 54 nagy légi kikötő, 32 repülőter és 8 tengeri repülő támaszpont található, részben még építés, vagy kibővítés alatt. Szembetűnő az elmentmondás e repülőterek és Franco légiflottájának száma között, mert a fasiszta Spanyolorzágnak össze-vissza 400 gépe van, amelyek közül mintegy 50 a polgári repülést szolgálja. Természetesen, ezek a légikikötők nem Franco, hanem az USA haderejének céljait szolgálják.

A spanyol dolgozó nép jól tudja, hogy barátai nem az imperialisták, hanem a demokrácia és a béke táborában vannak. A spanyol nép nem felejtette el a Szovjetunió önzetlen segítségét, amelyet a múltban és a jelenben is nyújt neki és követi a Spanyol Kommunista Párt jelszavát: „Sohasem fog fegyvert emelni a Szovjetunió és a népi demokráciák ellen.”

A RNK üdvözlése a szovjet tüzérekhez

A RNK hadserege tüzérségének parancsnoka, Costescu Romulus vezérezredes, a Szovjet Tüzérség Napja alkalmából a RNK hadserege tüzérségének katonái, tiszt-helyettesei, tisztjei és tábornokai nevében legmélegebb jókívánságait és forró üdvözléseit tolmácsolta a szovjet tüzéreknek.

előtt — szól a távirat — csodálatunkat fejezzük ki nagyszerűségéért, mely hálánkat azokért az áldozatokért, amelyeket a szovjet tüzérség hazánk felszabadításáért folyó harcban hozott. Katonái felkészültségünk tökéletesítésében a hős Szovjet Tüzérség fényes példaként áll előttünk.

A francia munkásosztály ellenszegül egy újabb imperialista háborúnak

PARIS. — A francia munkások változatlan erővel folytatják bérharcukat. Pénteken a roannei vasmunkások és a nizzai építőmunkások 24 órás figyelmeztető sztrájkot tartottak, az Isere-megyei iparvidék vasmunkásai pedig fél napra beszüntették a munkát.

A francia dolgozók hatalmas lelkesedéssel fogadták az Általános Szakszervezeti Szövetség Országos Tanácsának a november 25-i 24 órás tömegsztrájkra szóló felhívását.

A november 25-re hirdetett tömegsztrájk jelentőségéről a L'Humanité „A nép szava” című vezércikkében többek között azt írja, hogy „a francia munkásosztálynak

a nyomor és a reakció ellen vívott harcában ez a tömegsztrájk új átlomást jelent.” Itt van az alkalmas pillanat harcunk erősítésére — írja a vezércikk —, hogy minél szorosabb egységbe fűzzük a proletariátust és fokozzuk a népi akciókat.

A CGT Országos Tanácsa egyébként pénteken egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amelyben hangsúlyozza, hogy a francia munkásosztály — híven a nemzetközi munkásmozgalom hagyományaihoz — minden erejével ellenszegül egy újabb imperialista háborúnak és mindent latba vet a béke, a haladás és a szabadság győzelmének kivívásáért.

Pekingben folytatja tanácskozásait az ázsiai szakszervezetek konferenciája

PEKING. — Az ázsiai szakszervezetek konferenciája — mint ismeretes — november 16-án kezdte meg tanácskozásait Pekingben. A konferencián 13 ország vett részt.

Louis Saillant, a Szakszervezeti Világszövetség Végrehajtó Bizottságának titkára ryllotta meg a konferenciát, majd 20 tagú elnökséget választottak. A konferencia öttagú munkabizottságot is választott, amely Kína, India, a Szovjetunió, Vietnam és Korea küldöttségének egy egy tagjából áll.

A konferencia foglalkozik a Szakszervezeti Világszövetség működésével, az ázsiai országok szakszervezeti mozgalmaival és megvitatta egy szakszervezeti összekötő iroda létesítését, a Szakszervezeti Világszövetségben belül, az ázsiai és ausztráliai országok számára.

A konferencia első ülésén Liu-Sao-Csi elnökölt. Louis Saillant, a Szakszervezeti Világszövetség Vég-

rehajtó Irodája nevében beszédet mondott és rámutatott arra, hogy ez a konferencia a Kínai Népköztársaság fővárosában ülhetett össze. — történelmi jelentőségű tény. Kifejezte meggyőződését, hogy a XX. század meghozza Ázsiában és Ausztráliában is a gyarmati rendszer végét.

Ni-Yung-Csen, Peking lakossága nevében üdvözölte a konferenciát, majd felolvasták az összes beérkezett üdvözléseket.

Csu-En-Laj, a Kínai Népköztársaság külügyminisztere, szerdán fogadást rendezett a pekingi szakszervezeti értekezleten részvevő kiküldöttek tiszteletére. A fogadáson elhangzott üdvözlőbeszédében kijelentette, hogy a Szakszervezeti Világszövetség vezetőinek és a különböző országok küldöttségeinek megérkezése nemesak a munkásosztályt erősítette, hanem az egész világ demokratikus erőinek egységét bizonyította.

Tele van a szívem örömmel, hogy a fiamat a demokratikus hadseregnek neveltem

— mondja Lénárt Jánosné, szamosfalvi dolgozó parasztasszony

SZAMOSFALVA. — (Kiküldött munkatársunktól.) Az öreg Balázs Mihály ott őriz két riska kőhenet és egy fakó borjut a kertek aljában elterülő réten. Az öreg vakondtúrán üldögél s hogy az idő jobban teljen, vastag kenderrostokból ötelet sodor.

— Soha sem tudja az ember, hogy mikor lesz szüksége rá — mondja az öreg s közben oda pillant a legelésző tehenekre, aztán tovább beszélget. — Ezt a kendert az egyik föld végén találtam, ott hagyták a pusztulásnak. Pedig ebből olyan kőtől lesz, mint a húr — közben az összesodort kendert meghúzza, hogy mi is meggyőződünk arról, hogy jó kötelek csinál.

Hogy a beszéd fonala tovább tartson, megkérdezzük az öreg Balázs Mihályt: hány éves?

— Hosszú időt életem én, már 78 éves vagyok. Sok rosszat értem életemen keresztül. De most öregségemre boldog vagyok. Megérttem, hogy az unokám, Gévált János, a demokratikus hadsereg katonája lesz. Tengerésznek sorolták. Igaz, hogy most búsul a gyerek — mondja az öreg —, mert még nem kapta meg a behívót. Minden este kimegy az utca sarkára, hogy megkérdezze a milícia parancsnoktól, hogy nem-e jött meg a behívó. Alig várja, hogy bevonuljon. — mosolyodik el az öreg. — Az én időmbe kétségbe volt esve az egész falu, mikor az újoncnaknak be kellett vonulniok. Más most a katonaság, mint ezelőtt. Most oda van

az örömtől, aki behívót kap. Boldogok, hogy katonának mehetnek.

Az öreg ostorával a rét szélén sorakozó házak felé mutat. — Látják ott azt a kétsalu-gáteres, piros tetős házat, amelyiknek füstöl a kéménye? Ott lakik Lénárt Gergely, ő is megy katonának. Éppen most ment haza a barátaival. Neki is akkora az öröme, hogy madarat lehetne fogatni vele. Mánjenek beszéljenek vele maguk is — adja a tanácsot az öreg — győződjenek meg, hogy igazat mondok.

Az öreg kemény kézzorítással búcsuzik, aztán újra belemerül a kender sodrába.

Ahogyan megnyitjuk az utcakaput, a házörző kuvasz keljes erőből ugrik a láncnak, s mérgesen vicsoítja fehér fogait reánk.

A hangos kutyaugatásra a házigazda nyit ajtót, s leintí a mérges kutya. Minket meg be-tesékel a szobába. Rendes, fahaj szoba. Köröskörül ragyog a tisztaság. Az asztalon házi-szöttes piroskockás abrosz. Körbe a székeken fiatal legények ülnek.

— Foglaljanak helyet nálunk — kedveskedik a háziasszony. Közben megtörlí a székét köténye szélével, s közel teszi az asztalhoz, hogy üljünk rá. A gazda szemel ragyognak az örömtől. Az arcáról a boldogság fénye sugárzik. Miután helyet-foglalunk, a házigazda, Lénárt János löri meg a pillanatnyi csendet.

— Ez a szokás nálunk. Ha a családból valaki katonának megy, összehívja a barátait s elbúcsuznak egymástól. Az öté-cik fiam megy most katonának — dicsökedik az öreg Lénárt. — Három fiam a régi hadseregben szolgált. Mikor őket búcsúztattam, mindig fájt a szívem, mert tudtam, hogy ott úgy bannak velük, mint az állatokkal. A negyedik fiam már a néphadsereg katonája volt. Most jött haza nemrég. Elmesélte, hogy milyen sorsuk volt a katonaságnál. Most örömmel búcsuzom a legkisebb fiamtól is, mert tudom, hogy olyan hadseregbe megy, ahol talpig ember lesz.

Az öregnek a sok beszédétől kiszáradt a torka, s amíg megszikk egy pohár vizet, a felesége kezd beszélni. Beszél, de azért közben eregeti a kenderfonalat az orsóról s néha, néha ökolnagságu könnyek gördülnek végig gondól barázdás arcán.

— Mint anya sajnálom a gyerekeimet — mondja Lénártné szepөгő hangon —, de az aggodalmam elenyészik az öröm mellett, mikor arra gondolok, hogy most más az élet a katonaságnál mint régen volt. A három fiam, akik a régi hadseregben szolgáltak, mindig csak panasz-kodtak, sokat szenvedtek. De amelyik fiam most szerelt le, csak jót tud mondani katonai-idejéről. Tele van a szívem örömmel, hogy a legkisebb fiamat a demokratikus hadsereg részére szültöm...

NAGY B. ISTVAN

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarépkönyvtári csekk számla: 40.623 és 115.023

Arra is mehetne az 5-ös...

A napokban teljesen átszervezték a személyforgalmat lebonyolító autóbusszok közlekedési rendjét. A forgalom terjesztése több olyan kérdést oldott meg, ami mostanig kisebb-nagyobb mértékben gátolta a személyforgalom jó lebonyolítását. A forgalom terjesztése továbbá pótolja azt az űrt, amit a forgalomból kieső és javításra szoruló gépkocsik okoznak.

Az átszervezéskor azonban figyelmen kívül hagyták egy szempontot. Éspedig: az új menetrend szerint van olyan útvonal, ahol három-négy autóbussz közlekedik s viszont némely városrész kiesik a forgalomból. A Molotov-utcában például négy autóbussz közlekedik, illetve négy járat halad keresztül. Ezen a szakaszon halad át a 2-es, 3-as, 5-ös és a 8-as járat.

Tekintve, hogy az 5-ös vonal a Györgyalvi-út felé vezet, könnyen módosítani lehetne ezt a járatot az Avram Iancu-utca és a környező utcák lakói előnyére. Az 5-ös autóbussz minden további nehézség nélkül közlekedhetné a Puskin- és az Avram Iancu-utcaon keresztül a Györgyalvi-út felé. Ezzel be lehetne kapcsolni a Puskin- és Avram Iancu-utcaikat, valamint a környező városnegyedek a forgalomba. A Molotov-utcában pedig a forgalom erősítése következtében tehermentesíthetnék az az útszakasz.

Az Avram Iancu-utca környékén lakó dolgozók minden bizonnyal örömmel fogadják az autóbussz-forgalom ilyen irányú módosítását.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK:

NOVEMBER 22-ÉN, KEDDEN:

A 2. számú állami gyógyszer-tár (volt Apostol), Dózsa György-utca 37., az 5. számú állami gyógyszer-tár (volt dr. Kohn), Szabadság-tér 10., a 11. számú állami gyógyszer-tár (volt László), Cipariu-utca 3. és a 13. számú állami gyógyszer-tár (volt Holicska), Mócok-utja 42. szám alatt.

A RNK KÖZPONTI MEHÉSZ-EGYESÜLET

kolozsmegyei fiókja november 23-án, szerdán délután tartja rendes másodszerdai összejövetelét a Kőztársaság-utja 22. szám alatti épületében. Az összejövetelen Mocsai István tart előadást „A kaptár belső életének ismerete, a méhek munkamegosztásáról” címmel. Vendégeket szívesen látnak.

A MILICIA KÖZLI, hogy azok a vállalatok, intézmények és magánszemélyek, amelyek gépjárművel rendelkeznek és a mai napig nem jelentkeztek a felülvizsgálatra, november 30-ig tegyenek eleget ezen kötelezettségüknek. November 30-án a bizottság befejezi munkáját és akik addig nem jelentkeztek felülvizsgálatra, büntetésben részesülnek.

BŐSÉGES RIZSTERMÉST ARATTAK a Kazah köztársaság kolhozai. A Kazah-Orda város környéki élenjáró kolhozok közül többben nyolc-tízezer kilós rizstermést értek el hektáronként.

Időjárás:

Európában még mindig nyoma sincs a télnek. Csupán a Szovjetunió keleti vidékein uralkodik napközben is 4-5 fokos hideg. Nyugat-Európában egyre újabb-négy meleg léghullámok okoznak esős, szeles időt, míg Közép-Európa nagyrészen és hazánkban is csendes, száraz, helyenként ködös az idő, a nappali felmelegedés többfelé meghaladta a 15 fokot. Erdélyben hétfőn napos, enyhe idő uralkodott. Kolozsváron délben 12 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 767 mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZERDA DÉLIG: Az időjárásban nem lesz lényeges változás. Mérsékelt déli-keleti-déli széllet, fátyalfelhők, helyenként köd. Erősebb éjszakai lehűlés. Nappal 10 fok körüli hőmérséklet.

ELKÉSZÜLT A HORTOBÁGY FÁSÍTÁSI TERVE. A Magyar Népköztársaság Erdészeti Tudományos Intézete elkészítette a Hortobágy fásítási tervét és rövidesen megkezdik a pusztá fásítását. A fásítás termőföldét változtatja a nagy pusztaságot.

TOVÁBBI 133 SZABVÁNYT ÁLLAPÍTOTTAK MEG OKTOBERBEN. Az állami szabványosítási hivatal tájékoztató közleménye szerint októberben 133 szabványt hagytak jóvá. Az új szabványok az év folyamán és a jövő évben lépnek életbe. Többek között szabványosították az esztergás és marógépeket és a spirálfurókat. Jellemző, hogy a multban csak a fémforgács előállításra szolgáló esztergaképekből 33-félét gyártottak.

A KOLOSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR OPERÁBAN az 1949 november 22-re hirdetett „Eladott menyasszony” előadása helyett a „Háry János” kerül műsorra. A megváltott jegyek a „Háry János” előadására érvényesek. Jegyek elővételben az „Ages” jegyirodában, Szabadság-tér 6. 9-2 és 4-7-ig. Minden nap este 6-tól kezdődőleg az aznapi jegyek a színház pénztáránál kaphatók.

* **KÖSZÖNETNYILVÁNTAS.** Mindazoknak, akik felcsejtelten felelősek és édesanyám temetésén részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, köszönetet mondunk. — Külön köszönjük a Victoria szövetkezet börtüzenének jóindulatú támogatását és meleg együttérzését. Bajka Márton és leánya: Bajka Anna.

A KOLOSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Egy dicső példa. Előadások: 3, 5, 7 és 9.
MAXIM GORKI: Hare a sinekért. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9.
MUNKÁS MOZGÓ: Grant kapitány gyermekei. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtti: 11 órákor.
POPULAR: Hare a sinekért. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor.
UJ IDŐK: Szovjet híradó, 25. szám. — Romfilm híradó. — A Volgán. Rendkívül érdekes és fontos film. 6 felvonásban. Vasárnap délelőtti 11 és 13 órákor.
VÖRÖS CSILLAG: Mágnás Miksa. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órákor. Vasárnap délelőtti 11 órákor.

A kolozsvári kisállat-kiállításról

Kilenc hónapon belül ez a kolozsvári kisállat-tenyésztőknek második kiállítása. S mint ahogy az éle; minden területén, itt is, örvenke és eirelendülést tapasztalhatunk. Tavaly szegényesebb volt a kiállított anyag, kevesebb a szép, tenyésztésre alkalmas baromfi. Tavaly: a kiállítást Kolozsvár egyedül még nem tudta összehozni. Idegen városok kiállítás; anyagára volt meg szükség, luen: a kiállított kisállatok 99 százaléka nem is kolozsmegyei, hanem kolozsvári. A fejlődés azonban nemcsak ezen a téren tapasztalható. Mely változás állott be a kiállított tenyésztők gondolkodásában, mentalitásában is. A tavalyi kiállítók mind „kisemberek”, de egyuttal magánemberek voltak, akikben élt ugyan valamelyes egyesületi szellem és bibelődő szenvedély a baromfi, a galamb és a nyulienyésztéssel kapcsolatban, de ezenkívül semmi más nem volt bennük. Az idei kiállításban már megérett a felismerés, hogy „szövetkezetet kell alapítanunk, mint egyéni fajbaromfi tenyésztők semmire, vagy nagyon kevéssé megyünk.”

Az első lépés a kezdet kezdete, az éveleji kisállat kiállítás volt, amely váratlan anyagi és közönségsikerrel végződött. A kolozsvári kisállat-tenyésztők szövetsége a belépti díjból Temesvárról 300 fajbaromfi-t, Aradon és Temesváron öt törzs fajbaromfi-t vásárolt. A tojásokat az egyesület költette ki, majd önköltségi áron szétosztotta tagjai közt. Ugyanez történt a fajbaromfitörzsekkel is. Ha idén tavasszal maximálisan 200 darab fajbaromfi volt az egész városban, ószire számuk (a szocialista szektorokat nem számítva), legalább 1500-ra szaporodott. Az egyesületnek 22 aktív tagja van. Munkájukat támogatja a városi ideiglenes bizottság: maximális áron rendelkezésükre bocsátotta a mal-mok buzarosta maradékát.

A fajbaromfi száma legalább 500 százalékkal

nagyobb, mint ezelőtt. Ez kezdetnek biztató, eredmények kevés. A cél az, hogy a fajbaromfi elszaporodjanak, ellássák a városot hussal, tojással, ahol lehet, mindenütt szorítsák ki a táplálékot rosszabbul kibeszáló, kevesebbet tojó, lassabban növekvő korcs baromfi fajtákat. Ezt a célt azonban a magángazdálkodás eszközeivel elérni nem lehet. Erre rájöttek maguk a kisállat-tenyésztők is.

Az egyéni kisállat-tenyésztőknek át kell térniük a mai időknél megfelelő, gazdaságosabb, hasznosabb szövetkezeti tömegtermelésre. M-re van szükségük a kisállat-tenyésztőknek? Elsősorban területre, vagy területekre, ahol baromfi nagyban tenyészethetnek, ahol van megfelelő keltető épület, gép, kifutóhely, kicsiny és közepes baromfiak számára. Szükségük van tükere, kukoricára, másféle gabonára, óróanyagokra a baromfi-fertőzések ellen, állandó állatorvosi segítségre és tanácsadásra, nagyobb tudásra a tömegtermelésnek megfelelően. Mindezeket csupán szövetkezeti alapon lehet megszerezni, az állam és másféle közületek támogatása révén.

A kolozsvári kisállat-tenyésztők között hetek óta folynak a tanácskozások a szövetkezet megalapításáról. Esetleg visszakapják azt az őtholdas területet Szászfenesen, amelyet a régi kisállat-tenyésztő egyesület, a „Fauna” birtokolt. Vagy esetleg kapnak másik területet és épületeket.

A cél: a város hús- és tojásellátásának megvitása, illetőleg erősebb függetlenítése a városkörnyéki kúrák baromfi-tenyésztéséről.

A kisállat-tenyésztők eddigi működése inkább kuriozum, inkább kisemberek hasznos kedvtelése, bibelődése volt. Rajtuk mulkt, hogy e kedvtelést továbbfejlessék, hogy baromfi-, galamb- és nyulienyésztésük a város dolgozó lakosságának is hasznára legyen.

SZILÁGYI ANDRÁS

VILÁGOSSÁG SPORT

Nagyszabású sportműsor a „Lupta Ardealului” 1000-ik számának megjelenése alkalmából

Vasárnap, november 27-én jelenik meg a „Lupta Ardealului” 1000-ik száma. Ezen a napon kerül a dolgozók kezébe az ezredik példány, amely éppen úgy, mint az előzők, mindenkor a haladást és a nép érdekeit szolgálja és támogatja a dolgozókat az új társadalom kiépítéséért, a szocializmus kivívásáért folytatott harcukban.

Ez alkalmával Kolozsváron, Besztercen, Désen, valamint a többi erdélyi városokban nagyszabású kultur- és sportünnepségeket rendeznek. Az egyes versenyszámokban győztes csapatok a „Lupta Ardealului” által felajánlott Kupát kapják.

Kolozsváron szerdán, csütörtökön és vasárnap tartják meg a különböző sportversenyeket és bemutatókat. A részletes műsor a következő:

SZERDA. Labdarugás: Gh. Gheorghiu-Dej sporttelep, 1 órákor: CFR—Hadsereg. Háromnegyed 3 órákor: KESE—Dermata. **CSÜTÖRTÖK. Atlétika: Re-**

kordjavító kíséret a KESE, Dermata, CFR, Vasas, Dohánygyár és Textila legjobb atlétáinak részvételével. Az atlétikai verseny műsorszámjai: 100 m. és 800 m. síkfutás, távolugrás, rúdugrás és váltófutás. Az atlétikai verseny után játsszák le a szerdai mérkőzések győztes

csapatai a döntőt a Kupáért. A döntő mérkőzés háromnegyed 3 órákor kerül sorra a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen.

VASÁRNAP. Délelőtti fél 10 órákor nagyszabású háttérbenkörrüll motorkerékpár verseny a Szabadság-téren.

A kerületi labdarugóhajnökságok eredményei

KOLOZSVAR. — A kerületi labdarugóhajnökságok vasárnapi eredményei a következők: Élecsport: Dermata—KKASE 3:0 (2:0). Vasas—Irisz 3:1 (1:1). Hadsereg (Szamosfalva)—Textila 3:1 (3:1).

I. osztály. „A” csoport: Dermata II.—Élelmezők 1:1 (1:0). Victoria—Dohánygyár 3:0. (A Dohánygyár nem jelent meg a

kitűzött időben.) Vegyes Szakszervezet—Vasas II. 1:1 (1:0).

I. osztály. „B” csoport: Hadsereg (Szászfenes)—KESE II. 3:0. (A KESE II. nem jelent meg.) Sanitas II.—RATA 4:1 (3:0).

Ifjúsági bajnökság: Vasas—RATA 5:0 (1:0). Élelmezők—KESE 3:0. (AKESE nem jelent meg.)

KITÜNTETTEK A BUDAPESTI FŐISKOLAI VILÁGBAJNOKSÁGON DIADALMASAN SZEREPELT SZOVJET SPORTOLÓKAT

MOSZKVA. — A Szovjetunió Testnevelési és Sportbizottsága egyik legutóbbi ülésén foglalkozott a X. Nyári Főiskolai Világbajnökságokon nagyszerűen szerepelt szovjet versenyzők kitüntetésével. A bizottság nagyra értékelt a szovjet versenyzők sikereit. Mint ismeretes, Budapestén a szovjet főiskolások 48 világbajnökságot nyertek s összesen 114 arany-, 42 ezüst- és 30 bronzéremet érdemltek ki. A Szovjetunió Testnevelési és Sportbizottsága több, mint 200 oklevéllel tüntette ki a jól szerepelt versenyzőket és edzőket.

Az elsőfoku oklevéllel kitüntetett versenyzők között van többek között Saginjan jerváni tornász, aki a tornaversenyek során 6 aranyéremet szerzett, a moszkvai Csudlna Alexandrova és Duhovics Zója többszörös atlétikai bajnöknő. Dumbádo Nina, a női diszkoszvetés világbajnöknője és világesimestartója, a súlydombában győztes leningrádi Toce-nova Klaudija, Deniszenko Pjotr, a tízpróba első helyezettje s a többi győztes. A második helyezettletet másodfoku oklevéllel, a harmadfoku helyezettletet pedig harmadfoku oklevéllel jutalmazták.

„MI LESZ VELED, EMBERKE?”

Ezen a címen írnak a bécsi lapok Freddy Huberről, az osztrák korongválogatott 19 éves kapusáról. A fiatal kapus ugyanis a napokban bejelentette, hogy többet nem akar korongozni. Hogy miért? Nem titok: nem kapott olyan állást, ahol sokat fizetnek és keveset kell dolgozni, de még azt sem biztosította az egyesülete, hogy állandó anyagi támogatást kap. Huber sokoldalú sportoló és így elhatározta, hogy őt nem érdekli az osztrák válogatott korongcsapat, inkább elutazik a Rivierára teniszezni... „Majd csak megfizetik a sportlehetőséget!”

Az egyik bécsi haladószellemű lap felszólította a játékosot, hogy gondolja meg lépését. „Inkább válasszon egy becsületes életpályát, amivel a jövőjét biztosítja... Kérdés, mit szól az egyesület?”

Huber esete jellegetesen mutatja be a kapitalizmus sportját. Van eladó, van vásárló és az árucikk, jelen esetben a tehetséges sportoló megszűnik a nyugati társaság részéről juttatott alamizsnától...

Ahol lelkiismeretesen végzik feladatukat az utcafelelősök, ott pezseg a szervezeti élet

GYULAFEHÉRVÁR. — (Küldött munkatársunktól) — A Magyar Népi Szövetség megyei szervezetében az elmúlt hónap munkáját elemezi ki a végrehajtóbizottság.

— A vetési munkálatok elvégzésében és a kijelölt terület tülhaladásában jó eredményt mutattak fel a falusi MNSz-szervezetek, amelyek komoly részt vállaltak magukra a tömegek mozgósításában — állapítja meg a jelentés.

— Itt álljunk meg egy pillanatra — mondja Vachler Imre megyei elnök — mert meg kell mondanunk, hogy ebben a sikerben utcafelelőseink az orosz-lánrészt.

Igy terelődik a szó az utcafelelősök munkájára. A falon hatalmas táblázat függ, amelyen apró téglák jelzik a szervezeteket és a beleirt számok a taglétszámot és az utcafelelősök számát mutatják.

— Alsófehér megyében pillanatnyilag 307 utcafelelős működik — ismerteti a szervezés munkamenetét Dikai István kulturális propaganda felelős, akik közül 150-re tehető azoknak a száma, akik komolyan és lelkiismeretesen végzik munkájukat.

A jelentések pontosan beszámolnak minden szervezet életéről. Tükrözik belőlük az elért eredmény, de hiányosság is.

A falusi szervezetek utcafele-

lösei általában jobban működnek, mint a városiak. A dolgozó földművesek egyre komolyabban és nagyobb érdeklődéssel fordulnak a szervezeti élet felé, felismerik annak jelentőségét és fontosságát és a falusi ember lelkiismeretességével igyekeznek eleget tenni a megítélészámba menő megbízatásnak.

— Így Nagylakon Dobi András, Koppádon Suba Sándor, Verespatakon Szabó Sándorné, Szászsebesen Nagy Elekné, Felenyeden Szakács Julia utcafelelősök tüntek ki a munkában. Itt mindent jó és erőteljes a szervezeti élet is. Viszont, ahol gyengék az utcafelelősök, ott lanyha a szervezet élete is — állapítják meg a megyei szervezet vezetői.

Rögtön példákat is sorolnak fel. Torockószentgyörgyön kulákbefolyás érvényesül még, Alvincen a demokráciaellenes papi munka mellett Eiben József a leváltott volt elnök, aki a kántortisztét is beöltöti és Teleki Pál kizsajátított birtokos aknamunkája nehezíti meg a szervezeti élet egészséges kibontakozását. Ha itt az utcafelelősök jól működnek, már régen le lehetett volna lépelni ezeket a népellenes mesterkedésekre.

— És a megye székhelyen? Fehérváron?

A kérdésre megtudjuk, hogy a gyulafehérvári utcafelelősök működése is még sok kívánnivalót

hagy. Vannak köztük, akik nagyon lelkiismeretes munkát végeznek, mint a zászlót nyert Vincze Indárné és Bakcsi Miklósné, de vannak közöttük olyanok is, akik elhanyagolják a szervezet iránti kötelességüket, mint a fiatal Ferenczi István és Szabó Piroska.

Elismeréssel említik meg a marosújvári szervezettől Pályi Sándorné munkáját, aki hat gyermekes családja és mégis tud magának időt szakítani a szervezeti munkára. Jól dolgoznak itt Szilágyi Mihályné és Székely Sándorné is. Nagyenyeden pedig Tatár Geróné tünt ki az utcafelelősök közül, aki a versenyzászlót is megszerezte.

— Vannak még, akik nem tudják értékelni, hogy milyen fontos utcafelelőseink feladata a szervezeti életben — világítja meg néhány szóval Vachler Imre megyei elnök a végrehajtóbizottság előtt az utcafelelősök működését és ebből kitűnik, hogy nem dolgozhatnak jól az a szervezet, ahol nem vannak elég súlyt az utcafelelősök politikai nevelésére és munkájára.

Igy is van ez, mert a Magyar Népi Szövetség szervezeti életének kovászai a lelkiismeretesen dolgozó utcafelelősök. Tőlük függ a tömegek mozgósítása, a felvilágosító munka. Az utcafelelősök azok, akik a közvetlen kapcsolatot teremtik meg a szervezet és a dolgozó tömegek között. Eppen ezért az utcafelelős megítélés megbízatása felelősségteljes.

Komoly politikai felkészültséggel felvértezett, lelkiismeretes utcafelelősökre van szükség a szervezeteinknek. Olyanokra, akik minden körülmények között hűséggel teljesítik megbízatásukat. Az ilyen utcafelelősöket azonban a megyei szervezeteinknek alapos munkával ki kell nevelnie, mert a jó munkát végző utcafelelős bizony nem terem minden korban. (t-k-).

Ahol átalakítják a természetet

A szovjetunióbeli Csikálóvszka tartomány keleti részén sokszáz négyzetkilométer kiterjedésű szikes, terméketlen föld van. A nagy sztálini terv végrehajtása során ennek a vidéknek a képe is megváltozott. A környékbeli kolhozok dolgozóinak számos víztároló medencét és csatornát ástak, amelyek segítségével művelhetővé tették a kiszáradt talajt.

A Burán környéki „Dek-Habda” kolhoz parasztjai hatalmas gátat építettek és az így tárolt vízzel 245 hektárnyi területet öntöznek rendszeresen.

Hasonló dűzsasztót építettek a „Csápájev” kolhoz dolgozóinak is, amelynek vize a tárolómedence táplálásán kívül villamoserőműközpontot is hajt. A kolhoz új csatornahálózatával 130 hektárnyi földet tettek művelhetővé. (Agerpres.)

95 százalékkal teljesítették a mélyszántási tervet

TORDA. — (Tudósítónktól). Tordaaranyos megye dolgozó földművesei egymással versenyezve végezték el az őszi mélyszántást. A kedvező időjárást kihasználva a megye szegény- és középparasztjai odaadó munkát végeztek. Ennek bizonyítéka az, hogy 95 százalékkal teljesítették a mélyszántási tervet. A versenyben a marosludasi járás dolgozó földművesei járnak elől, utánuk a gyéresiek következnek. Az állami gazdaságok és a süttmegi „Horia” kollektív gazdaság tagjai elsőnek fejezték be a tervet és jelentősen túlhaladták.

A mélyszántás továbbfolytatásával egyidejűleg a dolgozó földművesek végzik a termőföld feljavítását: a trágyázást is. Ez is versenyszerűen folyik. November 15-ig a megye területén 6446 hektár földet trágyáztak meg. Ebben a munkában is a ludasi járás dolgozó földművesei az elsők. Második helyen az aranyosszentmihályi járás dolgozói vannak, harmadik helyen a központi járásiak.

Sztálin elvtárs 70-ik születésnapja tiszteletére a megye dolgozó földművesei új mezőgazdasági munkaversenyt kezdeményeztek. A verseny egyik pontja a mezőgazdasági gépek és felszerelések, ekék, igák és munkaszekők javítása. A megye dolgozó földművesei vállalták, hogy december 17-ig 16.158 darab ekét, 10.413 bo-

ronát, 325 darab vetőgépet, 1320 kukoricavetőt és 274 darab triórt és 213 darab egyéb gazdasági gépet javítanak teljesen meg. 1950 május 31-ig 143 darab traktort, 105 darab cséplőgépet és 92 darab gépeket javítanak meg.

A terebevelt munkák elvégzésének sikere érdekében a Párt irányításával a tömegszervezetek felvilágosító munkát végeznek és fokozott mértékben fejlesztik a versenyszellemet.

LEVELEZŐINKNEK ÜZENJÜK:

Sarkadi Ida, Sármás: Beküldött anyaga későn érkezett, időszerűségét veszítette.

Sipos János, Csomaköz: Kérjük írjon a szövetekeztéről levelet.

Kasler Imre, Andrásstelep: Kérjük, hogy a helyi szövetekezt működéséről küldjön tudósítást.

Károlyi Lajos, Domhida: Kérünk tudósítást az őszi munkálatok befejezéséről.

Ujvári Gáspár, Erdmindszent: Kérjük, hogy újtását részletesen írja le. Levelet mielőbb várjuk.

Aranyat érő őszi eső...

Országszerte befejeződött a termés betakarítása és raktározása. A derlepte tarlókon fogatott és motoros ekék ezrei vetik ágyát az új termésnek, végzik a földművesek legfontosabb őszi munkáját, a mélyszántást.

Az időjárást kutató szakemberek is részt vesznek a dolgozó földművesek munkájában és gondjaiban, amikor aggodva figyelik, lesik, az őszi esőket szállító forgó légörvények, ciklonok utját. Tudják, hogy nemcsak a meleg májusi eső ér aranyat, hanem az ősszel leeső csapadékok is. Attóluk jut a földre az a vízmennyiség, amely késő tavaszig elraktározódva a talaj víztartalmát képezi.

Ha szemügyre vesszük a sok évtizedeken át főljegyzett időjárás adatok halmazát, akkor azt látjuk, hogy pl. Kolozsváron a szeptemberi csapadék 45, az októberi 39, a novemberi pedig 30 milliméter mennyiségű. Ez a nem túlságosan sok csapadék feltélenül szükségessé teszi azt, hogy a tél folyamán lehulló hó leve s beszívároghasson a talajba, növelve annak vízkészletét. Ha tél folyamán keményre fagyott talajra hull a hó, akkor az olvadás vize hirtelen folyik le, mert a jégpáncél nem engedi meg a beszívargást.

Eppen ezért van szükség arra, hogy a lehulló hó földjeinken felhalmozódhassék, a szelek el ne horáthassák róla. Sövény gátakat és védő fasorokat kell ültetnünk földjeink köré, mert ezek mögött meggyül a hó, lassan olvad el s vize beszívároghat a talaj mélyebb rétegeibe is. Ha ez megtörténik, akkor szántóföldjeink sokszor méternél mélyebben is beáznak s csapadék készleteik felvehetik a küzdelmet az esetleges tavaszi szárazsággal is.

A hűvös és szélcsendes ősz is a gazda barátja, mert a víztárolás munkáját könnyűvé teszi. Nyen időjárás esetén ugyancsak kicsiny a párolgás s a csapadékvíz nagyrésze a talajba jut.

A természet segítségé mellett azonban szükség van arra is, hogy a mélyszántással mintegy fogadására siessünk az őszi eső drága cseppjeinek. A 20 centiméter mélyen felszántott talaj a lehulló esőnek csaknem 80 százalékat befogadja s tárolja. Ha valaki nem végzi el a mélyszántást, az bizony mérhetetlen kárt okoz elsősorban saját magának.

A mélyszántáson kívül talajjavító munkával is segítségére sethetünk a természetnek. Trágyázással s füves vetésszorgóval kell növelnünk a szántóföld víztároló képességét. A finemű növényzet gyökerei ugyanis rendkívül módon fellazítják a talajt s képesek teszik arra, hogy nagy vízmennyiséget befogadhasson.

Különös fontossága van a mélyszántásnak és a talajjavító munkának Erdély területén. A Nyugati Körpálya (Gyalui havasok, Bihar hegység), mint hatalmas fal utját állók az esőt hozó fellegeknek s éppen ezért a Mezőség, a Maros két oldala Marosvásárhely és Marosillye között, valamint az egész Székelyföld szőlőművelésben részesülnek s ennek következtében esőárványokban is. Ez az oka annak, hogy ezeken a területeken a csapadék évi mennyisége nem haladja meg a 600 millimétert.

Az aránylagos őszi csapadékmennyiséget jól láthatjuk annak a táblázatnak adataiból, amely az október és április között, tehát a tél időszakában lehulló csapadékmennyiséget tünteti fel. Míg Nagybányán ennek az időszaknak csapadékmennyisége 512 milliméter, tehát az évi mennyiség 54,8 százaléka, addig Kolozsváron a tél csapadékmennyisége csak 214 milliméter, az évi összeg 37,3 százaléka.

Csapadékszegénységünket tehát fokozott munkával és leltámbonyossággal kell pótolnunk, okosan gazdálkodva az aranyat érő őszi eső minden cseppjével.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetésének 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

KERESEK ECH 2 rádiócsövet. Pásztor-utca 27. D. u. 2-6-ig. Gr. **KOMBINÁLT** szobabutor, esetleg darabonként is, eladó, Unió-utca 7. második emelet, balra, ajtó 5. 9063
HATVANAS barna oszlopkályha, egy bádóg kályhavédő eladó. Kővári-utca 38. 9077
ELADÓK: utazásnál használandó bunda, vaskályha, ruhafogas, tróasztal, szekrény. Pavlov-utca 1. 9084
RÁDIO, Super, eladó. Thállmann-utca 5. Megtekinthető 1 óra után. 9085
KÉZZEL szedett fajalma eladó, kilónként 6. 8. 12. 14, 16 lejért. Házsongárd-tető 3 szám. Szász. 9090
ELADÓ prémium bélelt női kabát, nutria gallérral. Póstkert-utca 5. Megtekinthető 3-6-ig. 9093

HÁROM fehér angora-nyul, 3 matrác eladó. Petőfi-utca 68. 9095
MODERN, új konyhakredenc eladó. Körösi Csoma-utca 17. Kővári-telep. 9131
ELADÓ 2 nagy ebédlőfüggöny, egy nagy gyapjupokróc. Budai Nagy Antal-utca 96 szám. 9133
ZOMÁNCOZOTT fürdőkád, csempékályhá, konyhai öntöttvas kiöntő eladó. Rákóczi-ut 91. 9134
ELADÓ Singer-varrógép, csónakos. Zola Emil-utca I. II. emelet 7. 9135
SÜRGŐS megvételre keresünk kétszemélyes rőkamiet. Cim a kiadóban. 9137
KERESEK megvételre jókarban, fekete női kabátot. Cim a kiadóban. 9139
A. E. G. villanyárammal járó óra eladó. Arammegszakadás esetén 8 óra hosszat külön szerkezettel tovább jár. Papp fodrászat, Roosevelt-utca 3. Óvár. 9144

FÖTÉREN emeleti 2 szoba, konyhás, komfortos, napos, szép lakás elcsereendő szoba, konyhával, központ közelében. „Jó lakás” jellegére. 9078
ELADÓ házastelek, szoba, konyha, Pajisfai-utca 2 alatt. Érdeklődni Molotov-utca 14 szám alatt, házfelügyelőnél. 9086
HÁROMSZOBÁS, komfortos házat keresek megvételre. Ügynökök kizárva. Cim a kiadóban. 9091

ÁLLAST KAPHAT

GYERMEK mellé fél napra intelligens nőt felveszek. Horea 12., Hendea. Jelentkezés csak a déli órákban. Tkv. (SI)
MINDENES, főzítudó szakácsnőt felveszek. Wilson-utca 3. földszint. 9136
ÜGYES mindenest, esetleg bejárónőt azonnalra keresek. Gyulai Pál 9. Tkv. (SI)

KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszorúk kiköleszítése. „Dahlia” Horea-ut 35. Tkv
KERESEK román-magyar nyelvtanárt, aki hajlandó lenne naponta 1-2 órát tanítani. Cimeket „Román tanár” jellegére a kiadóba. 9140
GÁZDÁTLAN szamarat találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti Plugariilor (Szántó)-utca 64 szám alatt. 9145
GYORSGÉPIRÁST, gyorsírást tanítok. Jelentkezni délután 5 és 8 között. Március 6-utca 36. emelet, ajtó 3. 9092
MENYASSZONYI koszorúk, fátalak, ruhák kiköleszítése, eladása **ORCHIDEANAI** Dózsa György-utca 22. Tkv.

R. P. R. Parchetul Tribunalului Cluj. Dos. Nr. 17-39265-1949. **PUBLICATIUNE.** Dl. Lăchian Partenie, domiciliat în Cluj, Str. Anton Pan Nr. 7, prin petiția înregistrată la acest Parchet Nr. 39265-1949 a cerut îndeplinirea formelor legale pentru reconstituirea actului de nastere, arătând că s'a născut la data de 2 Octomvrie 1904 în comuna Zăgoicani, județul Orhei din părinții Ioan și Panaghia, născută Plămădeală, Noi. Procuror-sef al Parchetului Tribunalului Cluj, în baza D. L. Nr. 4062-1940 invităm persoanele și autoritățile care detin actul sau orice înscrisuri după actul a cărei reconstituire se cere să le depună de îndată la acest Parchet. Cluj, la 19 Octomvrie 1949. Procuror-sef (ss) C. Stegăroiu. L. S. Grefier (ss) Florian P.

R. P. R. Parchetul Tribunalului județului Năsăud, în Bistrița. **PUBLICATIUNE.** Nr. 7867-1949, din 3. Noemvrie 1949. Având în vedere cererea înreg. la Nr. 7556-949 din 20 Octomvrie 1949, făcută de către petiționarul Ivanov Ilie, fiul lui Petro și Vasilița Ivanov, născut în comuna Dermenderi, județul Ismail, domiciliat în orașul Bistrița, strada Odobescu Nr. 17, județul Năsăud, prin care cere reconstituirea (extrasului), actului său de căsătorie, fiind căsătorit la data de 14 Noemvrie 1929 cu Ana Seaua, fiica lui Alexei și Zinaida Seaua, căsătorie care a avut loc la Ofiterul Stării Civile al comunei Dermenderi, județul Ismail, Noi. Procuror-Sef al Parchetului Tribunalului județului Năsăud, în Bistrița, în virtutea dispozițiilor art. 3. și următorii din Legea Nr. 889 din 14 Decemvrie 1940, invităm autoritățile și persoanele care detin actul de căsătorie menționat mai sus, sau orice alte înscrisuri referitoare la actul al cărui reconstituire se cere, să le depună de urgentă la acest Parchet. Procuror-Sef, (ss) Iosif Popu, Y. S. Grefier, (ss) Vlad. Costiuc. 9000

Elveszett okmányok PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mainile oricui s'ar ajla:

1. **CRISAN N. Corneliu,** Cluj, Str. Marinescu Nr. 20, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 51.685-1948, eliberat de Militia Cluj, Carnetul Sindical, eliberat de Sind. Textile Cluj, Cartela de Imbracaminte tip „C” pe numele Crisan Eva, Adeverinta Bir. Pop., Cartela de Imbracaminte tip „D” pe numele Crisan Corneliu și Cartela de Imbracaminte tip „C” pe numele Crisan N. Corneliu. Tkv. (SI)
2. **KERTESZ Ioan,** Cluj, Str. Szabó Árpád Nr. 10, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 2.227-1947, eliberat de Politia Cluj și Cartela de Imbracaminte tip „B” eliberat de Sectia Comerciala a jud. Cluj. Tkv. (SI)
3. **FODOR Alexandru,** Cluj, Str. Hidelvei Nr. 3, Buletin de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 33.254-1947, eliberat de Politia Cluj și Permisul de Conducere auto Nr. 6290-1949, eliberat de Militia Cluj. Tkv. (SI)
4. **HAJDU Iosif,** Cluj, Str. Porumbellor Nr. 11, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 52.171-1948, eliberat de Chestura Politiei Cluj, Carnetul Sindical, eliberat de Sindicatul Muncitorilor Alimentari Cluj. Tkv. (SI)
5. **NISTOR Raveica,** Cluj, Str. Ioan Mester Nr. 21, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 25.658-1946, eliberat de Chestura Politiei Cluj. Tkv. (SI)

6. **PAP Florica,** Cluj, Str. Gheorgheni Nr. 71, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 48.573-1948, eliberat de Chestura Politiei Cluj. Tkv. (SI)
7. **Angyal Moise Cluj,** Str. Karl Marx Nr. 65, carnet de membru Nr. 61.379-6023, eliberat de Sindicatul CFR Cluj. 9087
8. **Rosenthal Ioan,** Cluj, Cal. Motilor Nr. 26, Cartela de masă, Nr. 254-1949, eliberat de Cantina „Elena Pavel” din Cluj. Tkv. (SI)
9. **Nagy Iosif,** Cluj, Str. Paris Nr. 63, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 50240-1946, eliberat de Politia Cluj și Cartela de Imbracaminte tip „B” Nr. 265.930-1949, eliberat de Dir. Comerciala a Jud. Cluj. Tkv. (SI)
10. **Szabó Francisco,** Cluj, Colonia Mănăsturelului Nr. 11, Buletinul de Inscriere la Bir. Pop. Nr. 4.050-1949, eliberat de Politia Cluj. Tkv. (SI)
11. **Sofia Iui Budai Endre,** Cluj, Str. Petru Maior Nr. 13, Bonul Nr. 348 eliberat de Magazinul de Stat „Consignatia”. Tkv. (SI)
12. **Salamon Ernest,** Cluj, Str. Karl Marx Nr. 29, Diploma de Bacalaureat din anul 1914-15, eliberat de Scoala Comercială de Băeti din Cluj. Tkv. (SI)
13. **BARTHA Joan Cluj,** Str. Codrului Nr. 31, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 15.824-1946, precum și Dovada de ramănere în Cluj, No. 49.515, — eliberat de Politia Cluj, și ordin de chemare, eliberat de Cercul Teritorial Milităr din Cluj. 9788

HETI LOTO

A november 21-iki húzósón a következő számok nyertek:
32, 23, 53, 13, 48, 3, 52
Az e heti prémium:
629.440 lei

Az Állami osztály-sorsjáték
Állami Gazdasági Vállalat
kibocsátotta
a Loteria Populară — Népi Sorsjáték
sorjegyeit, amelyek önállóan minden hónapban kiörsonak.
Egy sorsjegy ára csak 100 lej

Részletes felvilágosítást nyultanak a tájékoztatók és tervezetek, amelyek az Állami Osztály-sorsjáték minden ki-rendeltségének székhelyén ingyen oszlogatnak.

FÉRFI ruhá alacsony termetre, fekete, női télikabát eladó. Pata-utca 98. 9146
STRAPÁKERÉKPAR eladó. Linczeg-utca 1. Király. 9151
PÉNZTÁRSZEKRÉNY, közep-nagyságú, néhezkvitelű, eladó. Szekernyér írógépüzlet, Molotov-utca 18. 9156
FEKETE BÁRSONY és plést veszek. Mátel Aurelne. Zug-utca 7. Deszkapiác. 9162
ELADÓ Philips-rádió. 3+1 lámpás. Eminescu-utca 7. 9157
ELADÓK: elutazás miatt olcsón szép, faragott ebédőberendezést, aragáz-rezsót tartállyal, gyönyörű vitrint, dohányzó- és íróasztalt, vasredőnyöket, sodrony vaskaput, 2x2 méteres, ócska vasakat. Dózsa György 7., ajtó 7. Tav. (SI)
FEKETE férfi télikabát, 41-es férfi félcipő, ruhászekrény, konyhakredenc, ággyéjjeliszekrény, eladó. Széchenyi-tér 44. Tkv. (SI)

INGATLAN-LAKÁS

KÉT szép parcella, eladó, számfalvi vasúti hídnál, Bistrița (volt Kőműves Kélemen)-utca 23-25 szám alatt. Értekezhetni Kolozsvárt, Liszt Ferenc-utca 18. Merva Vilmosnál. 9042
ELADÓ két szoba, konyhás ház „Kis telek” jellegére a kiadóba. 9141
ELCSERÉLNEM természetbeni belvárosi lakásomat szoba, konyha, éléskamráért. Cim a kiadóban. 9150
ELCSERÉLNEM kerekdombi egy szobát, Dermata környékén, hasonlóval. Cim a kiadóban.

FIGYELEM!

Szerdán, folyó hó 23-án este fél 8 órakor az Állami Magyar Színházban **szakszervezeti előadás keretében bemutatásra kerül a 14-69-es páncélvonat Bemutatói szereposztásban**

A torlódások elkerülése végett, kérjük a szakszervezeti kulturalelőseket, hogy jegyigényüket írják össze és azokat idejében nyultsák be az **AGES** vezérügynökség, Szabadságtér 6. sz. irodájába. Nyitva reggel 9-2-ig, delután 4-7-ig.

FIGYELEM!

A kolozsvári Állami Magyar Operában az 1949 november 22-re hirdetett **ELADOTT MENYASSZONY** előadása helyett a **HÁRY JÁNOS** kerül műsorra.

A megváltott jegyek a Hary János előadására érvényesek. Jegyek elővételeit az „AGES” jegyirodában, Szabadságtér 6-9-2 és 4-7-ig, Minden-ap este 6-tól kezdődően az azzapi jegyek a Színház pénztáránál kaphatók.

VESZÜNK
tehergépkocsi-szerszámokat
fix-kulcsokat
Stekh-kulcsokat
4 tonnás emelőt
„ALIMENTARA”
(vot SOMESUL)
Állami Kereskedelmi Vállalat

Egészséges gyermekek!
Anyák, napközi otthonok!
Adjatok a gyermekeknek
ZABPENEHLYT
Igy erősítetek testüket
Kapható az
„ALIMENTARA”
(vot SOMESUL)
összes üzleteiben

